

บทที่ 4
(ร่าง)
พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.

จุดประสงค์ เมื่อนักศึกษาได้ศึกษาจนจบบทที่ 4 แล้วจะสามารถ

1. อธิบายความหมายของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้ถูกต้อง
2. ระบุโครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้ถูกต้อง
3. อธิบายขั้นตอนของการเข้ามาสู่อาชีพครูได้
4. ระบุคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามาเป็นข้าราชการครูได้ถูกต้อง
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง

ความนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 ได้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งในด้าน โครงสร้างของการบริหาร และ การปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา จึงต้องยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติมไว้ 2 ฉบับ กือ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2538 และขณะนี้ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ยังอยู่ในขั้น พิจารณาของรัฐสภา หากรัฐสภาพิจารณาอนุมัติผ่านร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ ก็จะพน กฎหมายบังคับใช้ต่อไป นักศึกษาที่ศึกษาทางด้านวิชาศึกษาศาสตร์ หรือ ครุศาสตร์ หรือผู้ที่จะมา เป็นข้าราชการครู จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในสาระของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารงานบุคคลของข้าราชการครู เพราะครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนทั่วไป ครูต้องประพฤติปฏิบัติตามให้สมกับผู้ที่มีเกียรติเป็นที่ยกย่องเชิดชูของสังคม การเป็นครูจึงต้อง ประพฤติปฏิบัติตาม ให้อยู่ในกรอบของความเป็นครูและความเป็นข้าราชการพลเรือน ไปพร้อม ๆ

กัน ดังนั้น จึงสมควรศึกษา (ร่าง) พระราชนูญตระเบียนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาฉบับนี้ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง

4.1 ความรู้เบื้องต้นที่เกี่ยวกับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

4.1.1 ความหมาย

“ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับ การบรรจุและแต่งตั้งตามพระบัญญัตินี้ได้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวด เงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ

“ข้าราชการครู” หมายความว่า ผู้ที่ประกอบวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้าน การเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐ

“คณาจารย์” หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับปริญญาของรัฐ

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร การศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวนี้องกับ การจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การบริหารการศึกษา และปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงาน การศึกษา

“วิชาชีพ” หมายความว่า วิชาชีพครู วิชาชีพบริหารการศึกษา และวิชาชีพ บุคลากรทางการศึกษาอื่น

“เขตพื้นที่การศึกษา” หมายความว่า เขตพื้นที่การศึกษาตามประกาศกระทรวง

“หน่วยงานการศึกษา” หมายความว่า

(1) สถานศึกษา

(2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(3) สำนักงานการศึกษานอกโรงเรียน

(4) แหล่งการเรียนรู้ตามประกาศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(5) หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ หรือตามประกาศกระทรวง หรือหน่วยงานที่ ก.ค.ศ. กำหนด

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การศึกษา พิเศษ ศูนย์การศึกษานอกระบบ และตามอธิบายข้อ ศูนย์การเรียน วิทยาลัย วิทยาลัยชุมชน

สถาบัน สถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและตามประกาศกระทรวง

“ กระทรวง ” หมายความว่า กระทรวงศึกษาธิการ

“ รัฐมนตรี ” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

(มาตรา 4)

บรรดาคำว่า “ ข้าราชการพลเรือน ” ที่มีอยู่ในกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นใด ให้หมายความรวมถึงข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาด้วย เว้นแต่จะได้มีกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นใดที่บัญญัติไว้สำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะ (มาตรา 5)

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

(มาตรา 6)

4.2 คณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

คณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการนี้ เรียกว่า “ คณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาคณะกรรมการ ” เรียกว่า “ คณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ” เรียกโดยย่อว่า “ ก.ค.ศ. ”
ประกอบด้วย

- (1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ
- (2) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ
- (3) กรรมการ โดยตำแหน่งจำนวนห้าคน ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการอาชีวศึกษา เลขาธิการครุภัณฑ์ ก.พ.
- (4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเจ็ดคนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงทางด้านการศึกษา ด้านบริหารงานบุคคล ด้านกฎหมาย ด้านการบริหารการจัดการภาครัฐ ด้านการบริหารองค์กร ด้านการศึกษาพิเศษ และด้านการบริหารธุรกิจหรือด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านลงทะเบียนคน
- (5) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมาจาก การเลือกตั้งจำนวนเจ็ดคนประกอบด้วย ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน

หนึ่งคน ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้บริหารที่เรียกชื่ออย่างอื่นในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนข้าราชการครูจำนวนสี่คน และผู้แทนบุคลากรทางการศึกษาอื่นจำนวนหนึ่งคน

หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตาม (4) และกรรมการ ซึ่งเป็นผู้แทนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาตาม (5) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

ให้เลขานิการ ก.ค.ศ. เป็นเลขานุการให้เลขานิการ ก.ค.ศ. แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน ก.ค.ศ. เป็นผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน

4.2.1 ก.ค.ศ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการบริหารจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

(2) กำหนดนโยบาย วางแผน และกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งให้ความเห็นชอบจำนวนและอัตราตำแหน่งของหน่วยงานการศึกษา

(3) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการบริหารจัดการศึกษาที่ค่าครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมากหรือการจัดสวัสดิการหรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายังไม่เหมาะสมเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาในอันที่จะปรับปรุงเงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่งค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสม

(4) ออกกฎ ก.ค.ศ. ระบุบัญชี ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการ และเงื่อนไข การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา กฎ ก.ค.ศ. เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(5) พิจารณาวินิจฉัยต่อกวนปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เมื่อ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใดแล้วให้หน่วยงานการศึกษาปฏิบัติตามนี้

(6) พัฒนาหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการบริหารงานบุคคล รวมทั้ง การพัฒนาระบบ คุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(7) กำหนดวิธีการและเงื่อนไขการจ้างเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา รวมทั้งกำหนดอัตรากำลังแผนการจ้าง

(8) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ และการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

(9) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นแก่ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

(10) พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(11) ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ให้คำปรึกษา และนำขึ้นแจ้งค้านการบริหารงานหน่วยงานการศึกษา

(12) กำหนดมาตรฐาน พิจารณา และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(13) กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงานบุคคลของ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการบริหารงานบุคคล ตรวจสอบ และปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากหน่วยงานการศึกษาให้ผู้แทนของหน่วยงานการศึกษา ข้าราชการ หรือบุคคลใดมา ชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจขออกรายเบียน ข้อบังคับ รวมทั้ง ให้ส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา ข้าราชการ หรือบุคคลใดรายงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ไปยัง ก.ศ.

(14) รายงานและเสนอแนะต่อรัฐมนตรีในกรณีที่ปรากฏว่าส่วนราชการ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการ หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการ โดยขัดแย้งกับแนวทางตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

เมื่อรัฐมนตรีได้รับรายงานและเสนอแนะจาก ก.ศ. แล้ว ให้รัฐมนตรีพิจารณา สั่งการให้ส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการ หรือ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ปฏิบัติไปตามนั้น

(15) พิจารณาปรับองค์ความรู้ของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ
คุณวุฒิอื่นๆ ที่ได้รับ ให้เป็นไปตามที่ได้รับ แต่ต้องดูแลและดูแลอย่างดี ไม่เสียหาย

(16) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในเรื่องการปฏิบัติการต่างๆ ตามที่กำหนดใน
พระราชบัญญัตินี้

(17) พิจารณาจัดระบบทะเบียนประวัติและแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับ วัน
เดือน ปี ก็ต คณะกรรมการยกเว้นอายุของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

(18) ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือ
ตามกฎหมายอื่น

4.2.2 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา
เรียกโดยย่อว่า “ สำนักงาน ก.ค.ศ. ” โดยมีเลขานุการคณะกรรมการครูและบุคลากรทางการศึกษา
เรียกโดยย่อว่า “ เลขาธิการ ก.ค.ศ. ” ซึ่งมีฐานะเป็นอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหาร
ราชการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา 20)

4.2.2.1 สำนักงาน ก.ค.ศ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.ค.ศ.

(2) วิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการจัดระบบบริหารราชการในหน่วยงานการศึกษา

(3) ศึกษา วิเคราะห์เกี่ยวกับมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการ
บริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

(4) พัฒนาระบบทั่วไป และจัดทำแผนกำลังคนสำหรับ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(5) ศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะนโยบาย ประสานงานและ
ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(6) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และบริหารเงินทุน ตลอดจน
สวัสดิการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(7) กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้ของหน่วยงานการศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา

(8) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ
ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเสนอ ก.ค.ศ.

(9) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้ง
กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องและตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

4.2.2.2 ให้มีคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา
ประจำเขตพื้นที่การศึกษา เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา” โดยออกนามเขตพื้นที่
การศึกษานั้น ๆ ประกอบด้วย

(1) ประธานอนุกรรมการ ซึ่งอนุกรรมการเลือกกันเองจำนวน
หนึ่งคน

(2) อนุกรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสามคน ได้แก่ ผู้แทน
ก.ค.ศ. ผู้แทนครุสภากะและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

(3) อนุกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน ซึ่งคัดเลือก
จากบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน
บุคคล หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์แก่การบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษา

(4) อนุกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาจำนวนสามคนประกอบด้วย ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา หรือ
ผู้บริหารที่เรียกชื่ออื่นในหน่วยงานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด จำนวน
หนึ่งคน ผู้แทนข้าราชการครูจำนวนหนึ่งคน และผู้แทนบุคลากรทางการศึกษาอื่นจำนวนหนึ่งคน

คุณสมบัติของอนุกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตาม (3) ให้นำ
มาตรา 8 มาใช้บังคับโดยอนุโลมคุณสมบัติของอนุกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษาตาม (4) ให้นำมาตรา 8 มาตรา 10 และมาตรา 12 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์และวิธีการ ได้มาของอนุกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรง
คุณวุฒิตาม (3) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

อนุกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนข้าราชการครู และบุคลากรทาง
การศึกษาตาม (4) ให้มาจากการเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ในการจัด
ให้มีการประชุมเพื่อคัดเลือกอนุกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตาม (3) และดำเนินการเพื่อให้ได้
มาซึ่งผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตาม (4) (มาตรา 21)

4.2.2.3 อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
(มาตรา 23)

(1) พิจารณากำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลสำหรับ
ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งการกำหนดจำนวนและ
อัตราราคาตำแหน่ง และเกลี่ยอัตรากำลังให้สอดคล้องกับนโยบาย การบริหารงานบุคคล ระเบียบ หลัก
เกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

(2) พิจารณาให้ความเห็นชอบการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการ
ครู และบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(3) ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการพิจารณาความคิดความชอบ
ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ในหน่วยงานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(4) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจาก
ราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(5) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา การเสริมสร้างขวัญกำลัง
ใจ การปักป้องคุ้มครองระบบคุณธรรม การจัดสวัสดิการ และการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

(6) กำกับ คุ้มครอง ติดตามและประเมินผลการบริหารงานของ
บุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(7) จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทาง
การศึกษาในหน่วยงานการศึกษา

(8) จัดทำรายงานประจำปีที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาเพื่อเสนอ ก.ค.ศ.

(9) พิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องการบริหารงานบุคคลใน
เขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของผู้บริหารในหน่วยงานการศึกษา

(10) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
หรือตามที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย

4.3 บททั่วไป

การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ จะต้องยึดถือหลักการในเรื่องระบบคุณธรรมความเสมอภาคระหว่างบุคคล และหลักการได้รับการปฏิบัติและการคุ้มครองสิทธิเช่นเดียวกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะมีเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถี่น กันเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันในเรื่องอื่น ๆ จะกระทำมิได้ (มาตรา 29)

4.3.1 คุณสมบัติของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีคุณสมบัติตั้งต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (3) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งประเทศไทย
- (4) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (5) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือจิตพิรุณไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ส.
- (6) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น หรือถูกสั่งพัก หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายของคุณวิชาชีพนั้น ๆ
- (7) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีสำหรับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา
- (8) ไม่เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพระองค์การเมือง
- (9) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (10) ไม่เป็นผู้เคยต้องโทษจำคุกคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำการทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(11) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากวิชีวิสาหกิจ องค์การมหาชนหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรระหว่างประเทศ

(12) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกเพราภาระกระทำผิด วินัยตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น

(13) ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอนเข้ารับราชการหรือเข้าปฏิบัติงาน ในหน่วยงานของรัฐ (มาตรา 30)

4.3.2 อัตราเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นไปตามบัญชีอัตราเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งท้าย พระราชบัญญัตินี้

อัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งสำหรับบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา 38 ค (2) ให้นำบัญชีอัตราเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

~ให้ถือว่าการกำหนดให้มีบัญชีอัตราเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติม บรรดาบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ข้าราชการครูด้วย

เงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งไม่ถือเป็นเงินเดือน (มาตรา 31)

4.4 การกำหนดตำแหน่งวิทยฐานะ และการให้ได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง

4.4.1 ตำแหน่งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา มี 3 ประเภทดังนี้ (มาตรา 38)

1. ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอนในหน่วยงานการศึกษา ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้

(1) ครูผู้ช่วย

(2) ครู

(3) อาจารย์

(4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(5) รองศาสตราจารย์

(6) ศาสตราจารย์

ตำแหน่งใน (1) และ (2) จะมีในหน่วยงานการศึกษาได้แก่ ส่วนตำแหน่งใน (3) ถึง (6) ให้มีในหน่วยงานการศึกษาที่สอนระดับปริญญา

2. ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ตำแหน่งต่อไปนี้

(1) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

(2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา

(3) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(4) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(5) รองอธิการบดี

(6) อธิการบดี

(7) ตำแหน่งที่เรียกชื่อย่างอื่นตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ตำแหน่งผู้บริหารใน (1) และ (2) ให้มีในสถานศึกษาและหน่วยงาน การศึกษา ตามประกาศกระทรวง ตำแหน่งผู้บริหารใน (3) และ (4) ให้มีสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารใน (5) และ (6) ให้มีในหน่วยงานการศึกษาที่สอนระดับปริญญา

3. ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีดังต่อไปนี้

(1) ศึกษานิเทศก์

(2) ตำแหน่งที่เรียกชื่อย่างอื่นตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือตำแหน่ง ของข้าราชการพลเรือนสามัญที่ ก.ค.ศ. นำมาใช้กำหนดให้เป็นตำแหน่งข้าราชการครู และ บุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดระดับตำแหน่งและการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำ ตำแหน่งของตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาตาม ค.(2) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดตำแหน่งการ รับเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับโดยอนุโลม

4.4.2 ตำแหน่งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ดังต่อไปนี้เป็นตำแหน่ง ที่มีวิทยฐานะ ได้แก่

1. ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะดังนี้

(1) ครู

(2) ครูชำนาญการ

(3) ครูเชี่ยวชาญ

(4) ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

2. ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา มีวิทยฐานะดังนี้

(1) รองผู้อำนวยการ

(2) รองผู้อำนวยการสำนักงานการ

(3) รองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

(4) ผู้อำนวยการ

(5) ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

(6) ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ

3. ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา มีวิทยฐานะดังนี้

(1) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(2) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานการ

(3) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ

(4) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(5) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ

(6) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญพิเศษ

4. ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ มีวิทยฐานะดังนี้

(1) ศึกษานิเทศก์

(2) ศึกษานิเทศก์สำนักงานการ

(3) ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

(4) ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญพิเศษ

5. ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดให้มีวิทยฐานะ (มาตรา 39)

ให้ตำแหน่งของคณาจารย์ดังต่อไปนี้ เป็นตำแหน่งทางวิชาการ ได้แก่

(1) อาจารย์

(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(3) รองศาสตราจารย์

(4) ศาสตราจารย์ (มาตรา 40)

4.5 การบรรจุและการแต่งตั้ง

การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอนแข่งขันได้สำหรับตำแหน่งนั้น โดยบรรจุตามลำดับที่บัญชีผู้สอนแข่งขันได้ (มาตรา 45)

ผู้สมัครสอนแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาดำรงตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา 30 และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตามมาตรฐานตำแหน่งนั้นตามมาตรา 42 และมีคุณสมบัติพิเศษตามมาตรา 48 ด้วย

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 30 (4) และ (8) ให้มีสิทธิสมัครสอนแข่งขันได้ แต่จะมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตามที่สอนแข่งขันได้ก็ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งนั้น ๆ แล้ว

4.5.1 การดำเนินการสอนแข่งขัน

(1) ให้อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ดำเนินการสอนแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา แต่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาอาจมอบให้หน่วยงานการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการสอนแข่งขันก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

(2) หลักสูตร วิธีการสอนแข่งขัน และวิธีดำเนินการที่เกี่ยวกับการสอนแข่งขัน ตลอดจนเกณฑ์ตัดสินการแข่งขันบัญชีผู้สอนแข่งขันได้ การนำรายชื่อผู้สอนแข่งขันได้ในบัญชีที่หนึ่งไปแข่งขันบัญชีเป็นผู้สอนแข่งขันได้ในบัญชีอื่น และการยกเลิกบัญชีผู้สอนแข่งขันได้ ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา 47)

(3) อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานการศึกษาอาจรับสมัครสอนแข่งขันเฉพาะบุคคลที่มีคุณสมบัติพิเศษในสาขาวิชาใดได้ ทั้งนี้ ผู้สมัครสอนแข่งขันต้องมีคุณสมบัติพิเศษในสาขาวิชานั้น ๆ ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา 48)

(4) ในการซึ่งมีความจำเป็นหรือเหตุพิเศษที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถดำเนินการสอนแข่งขันได้ หรือการสอนแข่งขันอาจทำให้ไม่ได้บุคคลดังความประสงค์ของทางราชการ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาอาจถูกเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาโดยมีวิธีอื่นได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา 50)

(5) หน่วยงานการศึกษาโดยมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ราชการที่จะต้องบรรจุและแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความรู้ ความสามารถ มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญระดับสูงเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ในหน่วยงานการศึกษา ดำเนินการขอความเห็นชอบจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาก่อนขออนุมัติจาก ก.ค.ศ. เมื่อ ก.ค.ศ. ได้พิจารณาอนุมัติให้บรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งใด วิทยฐานะใด และกำหนดเดือนที่จะให้ได้รับแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่งบรรจุได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา 51)

นอกจากการบรรจุและแต่งตั้งเพื่อให้บุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาแล้ว ก.ค.ศ. อาจกำหนดให้ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหาร การศึกษางานตำแหน่งเป็นสัญญาจ้างปฏิบัติงานรายปี หรือโดยมีกำหนดเวลาโดยไม่ต้องเป็น ข้าราชการก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (มาตรา 52)

4.5.2 อำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

(1) การบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ เมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.ค.ศ. แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของส่วนราชการที่ผู้นั้นสังกัดอยู่เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง และให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอ นายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(2) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ ให้เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง โดยอนุมัติ ก.ค.ศ.

(3) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งศึกษา-นิเทศก์ ตำแหน่งผู้บริหารที่เรียกว่าอย่างอื่นตามมาตรา 38 ช. (7) ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา อื่นตามมาตรา 38 ค. (2) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการ และตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(4) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย ตำแหน่งครู และตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ก. (2) ในสถานศึกษาให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง โดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เอกพื้นที่การศึกษา

(5) การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมิได้อยู่ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของส่วนราชการที่ผู้นั้นสังกัดอยู่เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง โดยอนุมัติ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. มอบหมาย เว้นแต่ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะ เชี่ยวชาญพิเศษให้ดำเนินการตาม (1) โดยอนุโถม

(6) การบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งอาจารย์ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และตำแหน่งศาสตราจารย์ ตามมาตรา 38 ก. (4) ถึง (6) และตำแหน่งรองอธิการบดี และตำแหน่งอธิการบดี ตามมาตรา 38 ข. (5) และ (6) ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยมาใช้บังคับ โดยอนุโถม

ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาม (2) ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการสภากาลการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคุรุสภา เป็นกรรมการ และเลขาธิการ ก.ค.ศ. เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควร ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามจำนวนเขตพื้นที่การศึกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด
(มาตรา 53)

4.5.3 การประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะ

การให้ข้าราชการครูมีวิทยฐานะใด และการเลื่อนเป็นวิทยฐานะใดต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิทยฐานะ (มาตรา 42) ซึ่งผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความประพฤติ ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ประสบการณ์ คุณภาพการปฏิบัติงาน ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียนการสอนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา 54)

ให้มีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะสำหรับตำแหน่งที่มิใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นระยะ ๆ เพื่อค่างไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ ความชำนาญการ หรือความเชี่ยวชาญใน

ตำแหน่ง และวิทยฐานะที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา 55)

กรณีที่ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดแล้ว ให้ดำเนินการตามความเหมาะสมดังนี้

(1) ให้มีการพัฒนาข้าราชการผู้นั้นให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เพื่อให้สามารถผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานได้

(2) ให้ดำเนินการในมาตรการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา 73 หรือคงเงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ แล้วแต่กรณี

(3) ในกรณีที่ผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับที่กำหนด ให้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา 110 (6)

การดำเนินการตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ผู้ใดได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 45 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 50 และมิใช่ข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการอื่นที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 58 ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้นเป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. เว้นแต่ผู้ใดได้รับการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งครู ให้ผู้นั้นเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มในตำแหน่งครูผู้ช่วยเป็นเวลาสองปีก่อนแต่งตั้งในดำรงตำแหน่งครูตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

ถ้าในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมและพัฒนาอย่างเข้มแข็งแล้วแต่กรณี ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 พิจารณาเห็นว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีความประพฤติไม่ดีหรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความเหมาะสม หรือผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยไม่ควรให้รับราชการต่อไปก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

ตั้งกล่าวแล้ว และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 พิจารณาเห็นว่า ควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป ก็สั่งให้ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหรือวิทยฐานะที่จะได้รับแต่งตั้งต่อไป และให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี (มาตรา 56)

การเลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นตำแหน่งที่มิได้กำหนดให้มีวิทยฐานะเพื่อให้ได้รับเงินเดือนที่สูงขึ้น ให้กระทำได้โดยการสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือ ประเมินด้วยวิธีการอื่นแล้วแต่กรณี

กรณีใดจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ ผู้ได้รับคัดเลือกหรือผู้ผ่านการประเมินด้วยวิธีการอื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

การสอบแข่งขันให้เป็นไปตามมาตรา 45 ส่วนการสอบคัดเลือกหรือการคัดเลือก หรือการคัดเลือกให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษา เป็นผู้ดำเนินการ หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกหรือผู้ซึ่งจะได้รับการคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การเขียนบัญชี การยกเลิกบัญชีผู้สอบได้ วิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือก หลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน การประเมินผลการปฏิบัติงานหรือผลงานทางวิชาการ ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา 61)

การแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา 61 สำหรับผู้สอบแข่งขันได้ให้แต่งตั้งตามลำดับที่ใบบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

สำหรับผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือกให้แต่งตั้งไปตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงความประพฤติด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญ ความเรียกวิชาญ คุณภาพของผลงานที่ปฏิบัติและประวัติการรับราชการ (มาตรา 62)

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ได้รับการแต่งตั้งให้เลื่อนตำแหน่ง หรือเลื่อนวิทยฐานะโดยไม่เข้าเกณฑ์มาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะก็ได้ หรือไม่ผ่านกระบวนการการเลื่อนตำแหน่งหรือกระบวนการการเลื่อนวิทยฐานะก็ตามกฎหมาย หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดก็ได้ ผู้สั่ง สั่งไม่ถูกต้องหรือไม่มีอำนาจสั่งก็ได้ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง สั่งให้ผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะเดิมโดยพัลัน ในกรณีเช่นนี้ไม่กระทบกระทে่อนถึงการได้ผู้นั้นได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่และรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นที่ได้รับไปแล้วหรือ

มีสิทธิจะได้รับจากทุนการศึกษาในระหว่างที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะนั้น เว้นแต่ ก.ค.ศ. จะอนุมัติให้เลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะในกรณีนี้เป็นพิเศษเฉพาะราย

ผู้ที่ลูกสั่งให้กลับไปดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะเดิมตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับเงินเดือนที่พึงจะได้รับตามสถานะเดิม ถ้าหากว่าผู้นั้นไม่ได้เลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะรวมทั้งให้มีสิทธิได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีสำหรับตำแหน่งหรือวิทยฐานะเดิม และให้อ้วนว่าผู้นั้นไม่มีแค่ไม่เคยมีสภาพอย่างใดที่ได้รับเดือนตำแหน่ง หรือเดือนตามวิทยฐานะนั้น

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 ไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 ระดับหนึ่งขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการแทนได้ (มาตรา 63)

4.6 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ได้ปฏิบัติตนได้หมายความกับการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และปฏิบัติราชการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ผู้นั้นมีความชอบ สมควรได้รับบำเหน็จความชอบ ซึ่งอาจเป็นบันทึกคำชมเชย รางวัล เครื่องเชิดชูเกียรติ หรือการเลื่อนขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา 72)

4.6.1 การเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณา โดยการพิจารณาให้ยึดหลักคุณธรรม มีความเที่ยงธรรม เปิดเผย โปร่งใส และพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก และความประพฤติในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับมาตรา 74

การเลื่อนขั้นเงินเดือนตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาผลการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ด้วยการศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

หลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด ให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งให้ผู้นั้นทราบพร้อมเหตุผลที่ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือน

การเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีอยู่ด้วยกัน

การตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดตามวรรคสามแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้งตามมาตรา 53 เป็นผู้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน (มาตรา 73)

4.6.2 การกำหนดขั้นเงินเดือนและประสิทธิภาพ

ให้ ก.ค.ศ. กำหนดขั้นเงินเดือนประสิทธิภาพของตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ เพื่อให้ปฏิบัติงานบังเกิดผลดีและมีความก้าวหน้า และได้มาตรฐานของทางราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา 74)

(1) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีผลงาน ดีเด่น เป็นที่ประจักษ์ให้กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติตามควรแก่กรณี

เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ก.ค.ศ. อาจกำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีผลงานหรือผลการปฏิบัติงานดีเด่นหรือผู้ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้ได้รับเงินวิทยพัฒนาได้ ตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรี (มาตรา 75)

(2) ให้หน่วยงานการศึกษามีหน้าที่จัดสวัสดิการให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามความเหมาะสมกับฐานะทางสังคมและวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (มาตรา 76)

(3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้จัดสวัสดิการแก่ครอบครัวด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรี

คณะกรรมการรัฐมนตรีอาจพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษ เพื่อประโยชน์ในการคำนวนบำนาญก็ได้ (มาตรา 77)

(4) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด ได้รับการบรรจุแต่งตั้งตามมาตรา 45 มาตรา 50 ก่อนมีการมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงาน ให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งภาระงานมาตรฐานคุณภาพงานมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ เกณฑ์การประเมินผลงาน ระเบียบแบบแผน หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติราชการ บทบาทหน้าที่ของข้าราชการในฐานะเป็นพลเมืองที่ดี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา 78)

(5) ให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติด้วยความยุติธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้บังคับบัญชาและมีหน้าที่พัฒนาผู้อื่นได้บังคับบัญชา เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา 79)

(6) ให้มีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา ประจำวิทยาลัย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (มาตรา 80)

4.7 วินัยและการรักษาวินัย

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องรักษาวินัยที่บัญญัติเป็นข้อห้าม และข้อปฏิบัติไว้ในหมวดนี้ โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

4.7.1 การปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(1) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาคและเที่ยงธรรม มีความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร คุณธรรม เอาใจใส่รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ วิชาชีพอย่างเคร่งครัด ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจและหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหากำถั่นเองหรือผู้อื่น

(2) การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเอง หรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา 84)

(3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา นิติบัญญัติ หรือนโยบายของรัฐบาล โดยดีอีกประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน และไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

(4) การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยลงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน ของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา นิติบัญญัติหรือนโยบายของรัฐบาล ประมาท

เลินเล่อหรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา 85)

4.7.2 การเสริมสร้างและพัฒนาวินัย

ให้ผู้บังคับบัญชา้มน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชา มีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชากระทำการพิวินัยและดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อื่นได้บังคับบัญชา ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวไว้ว่ากระทำการพิวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชา้มีวินัย ให้กระทำโดยการปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจ หรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อื่นได้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

การป้องกันมิให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชากระทำการพิวินัยให้กระทำโดยการเอาใจใส่สังเกตการณ์และขัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำการพิวินัย ในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามสมควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวไว้ว่าราชการครุและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ได้กระทำการพิวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้วให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครุและบุคลากรทางการศึกษาผู้ได้กระทำการพิวินัยโดยบังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำการพิวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาท่ากระทำการพิวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำการพิวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อื่นได้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวไว้ว่ากระทำการพิวินัยให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 7

ผู้บังคับบัญชาผู้ได้กระเลบไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ และตามหมวด 7 หรือมีพฤติกรรมปกป้องช่วยเหลือเพื่อมิให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชาถูกกลงโทษทางวินัย หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการพิวินัย (มาตรา 95)

4.7.3. ไทยทางวินัย

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ได้ฝึกหัดตามไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย จักต้องได้รับโทษทางวินัยเว้นแต่มีเหตุอันควรดังโทยตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 7

- (1) ภาคทัณฑ์
- (2) ตัดเงินเดือน
- (3) ลดเงินเดือน
- (4) ปลดออก
- (5) ไล่ออก

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออก ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าเป็นผู้ลาออกจากราชการ (มาตรา 96)

4.8 การดำเนินการทางวินัย

การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำการผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและความยุติธรรมโดยชัดแจ้ง และในการสอบสวนจะต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่โอกาสซึ่งจะแสวงหาและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

การสอบสวนกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำการผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และต้องมีกรณีอันมีมูลว่ากระทำการผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น เว้นแต่กรณีที่ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาระทำการผิดวินัยร่วมกันและในจำนวนผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าว ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งของผู้ถูกกล่าวหาผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีลำดับขั้นสูงกว่าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งของผู้ถูกกล่าวหารายอื่น ก็ให้บังคับบัญชาในลำดับขั้นสูงกว่าดังกล่าว เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมด

ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่างหน่วยงานการศึกษาหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา กระทำการผิดวินัยร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 ของผู้ถูกกล่าวหารแต่ละรายมีการประสานการดำเนินการร่วมกันในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในกรณีที่มีปัญหาหรือความเห็นขัดแย้งในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวาระสาม ถ้าในระหว่างผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้นเป็นผู้วินิจฉัยข้อดัง ถ้าในระหว่างผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งต่างเขตพื้นที่การศึกษาให้เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้วินิจฉัยข้อดัง หรือต่างส่วนราชการ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยข้อดัง รวมทั้งในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการ หรือจะทำให้การสอบสวนนั้นเสร็จไปโดยรวดเร็วและยุติธรรม ก็ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยข้อดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นสอบสวนแทนได้

นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลและรัฐมนตรี มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวาระสองได้

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดใน

กฎ ก.ค.ส.

ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปราบปรามด้วยกฎหมายใดกฎหมายใดก็ตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ส. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้

4.9 การออกจากราชการ

ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการเมื่อ

(1) ตาย

(2) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญข้าราชการ

(3) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกจากหรือการลาออกมีผลตาม

มาตรา 108

(4) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา 49 มาตรา 56 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคห้า มาตรา 103 มาตรา 110 มาตรา 111 มาตรา 112 มาตรา 113 มาตรา 114 หรือมาตรา 118

(5) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

(6) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เว้นแต่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามมาตรา 109

วันออกจากราชการตาม (4) (5) และ (6) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ค.ส. วางไว้

การต่อเวลาการใช้ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่ต้องออกจากราชการตาม (2) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

4.10 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาผู้ได้ถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เนตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. อื่นที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (มาตรา 121)

ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาผู้ได้ถูกสั่งลงโทษปลดออก ไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้อุทธรณ์หรือร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งและให้ ก.ค.ศ. พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน (มาตรา 122)

ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาผู้ได้เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำการของผู้บังคับบัญชาหรือการตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เนตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. อื่นที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี (มาตรา 123)

กิจกรรมท้ายบท

1. ให้นักศึกษาระบุโครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ถูกต้อง
2. จงอธิบายขั้นตอนของการเข้ามาสู่อาชีพครูให้เข้าใจ
3. คุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็นข้าราชการครู มีอะไรบ้าง บอกมาให้ครบถ้วน
4. ระบบบริหารงานบุคคล ของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วยกระบวนการอะไรบ้าง บอกมาและอธิบายให้เข้าใจชัดเจน